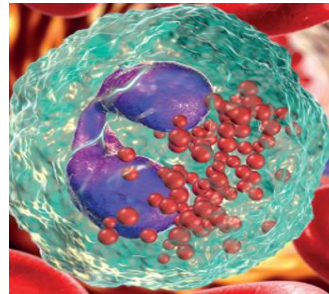

Ofnæmiskvef

Ekki
árstíðabundið
ofnæmiskvef

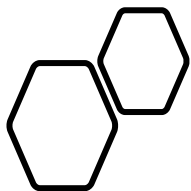

Sagan

- Frjóofnæmi var fyrst lýst af John Bostock, sem var læknir við Guy's sjúkrahúsið í London lýsti fyrstur manna frjóofnæmi árið 1819.
- Nú eru þekktar yfir 150 tegundir ofnæmisvaka sem hafa þýðingu varðandi ofnæmi sem á upptök sín frá grasi, trjám eða öðrum plöntum.

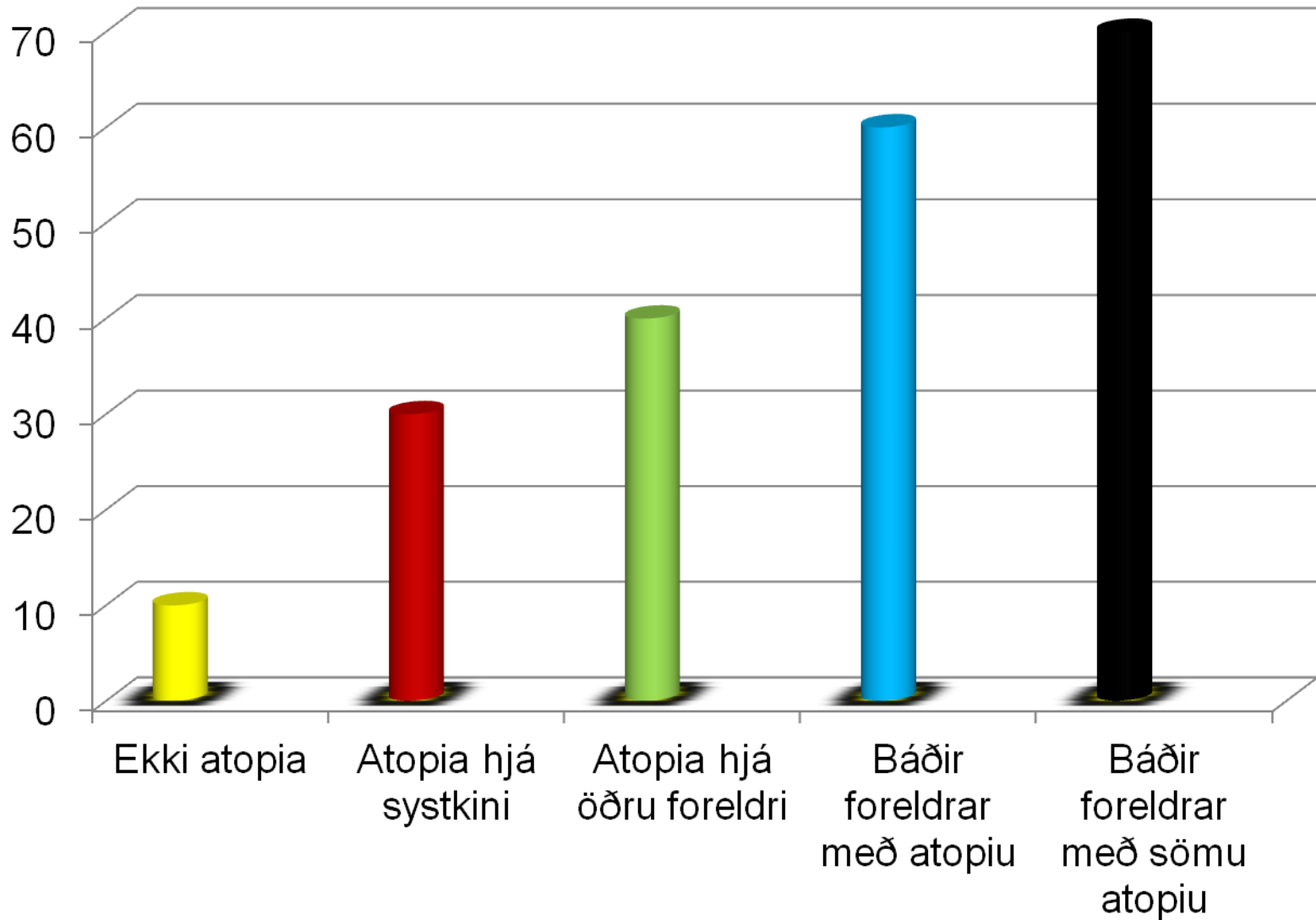
Saga ofnæmisrannsókna

- 1967 greindist nýtt immunoglobulin sem nefnt var IgND.
- Það voru Johansson og Bennich í Uppsala í Svíþjóð sem gerðu það.
- Sama ár uppgötvuðu Ishizaka et al IgE.
- 1968 birtu báðar ransóknargrúppurnar grein um uppgötvun IgE

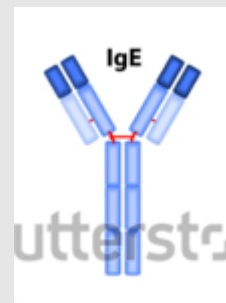
Áhrif erfða og atopíu

Prósent

Ofnæmiskvef/frjóofnæmi Skilgreining

- IgE miðlað ofnæmi.
- Loftbornir ofnæmisvakar orsök.
- Veldur kláða í nefi, hnerra, nefrennsli og nefstíflu.
- Hefur áhrif á lífsgæði.
- Getur valdið sinusitis, eyrnvandamálum, svefnleysi, þreytu, vandamálum í skólum.
- Astmi og exem einnig vandamál.

Frjókorn

GRAS

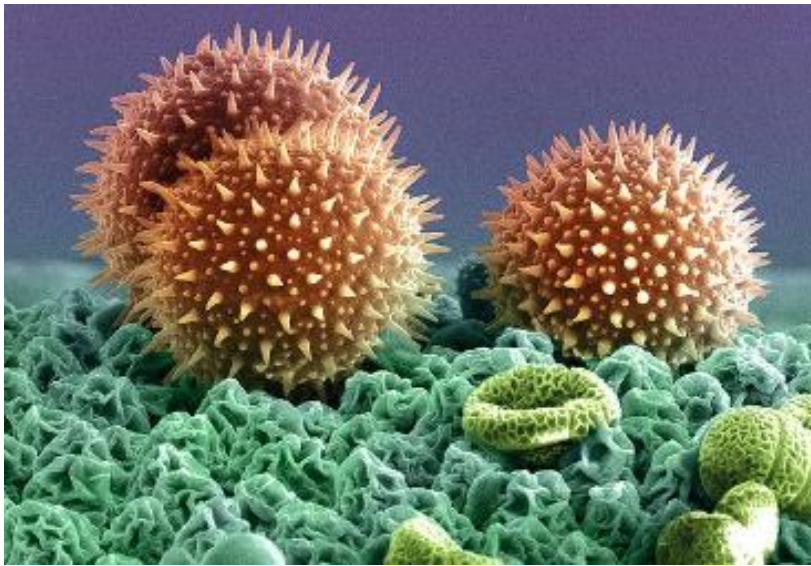
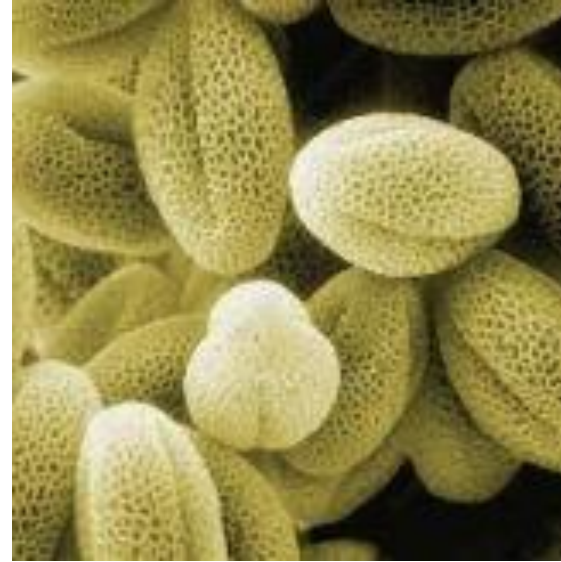
Vallarfoxgras

TRÉ

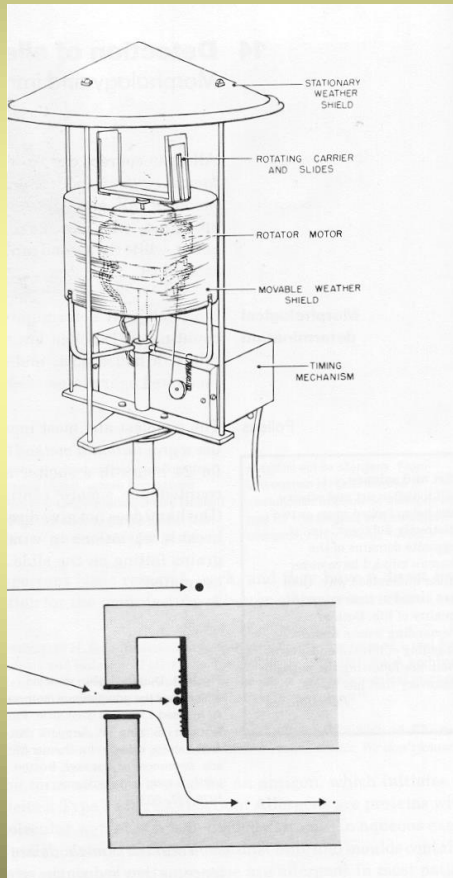

Birki

Gras og Birkifrjókorn

Talning frjókorna

Algengi of næmiskvefs

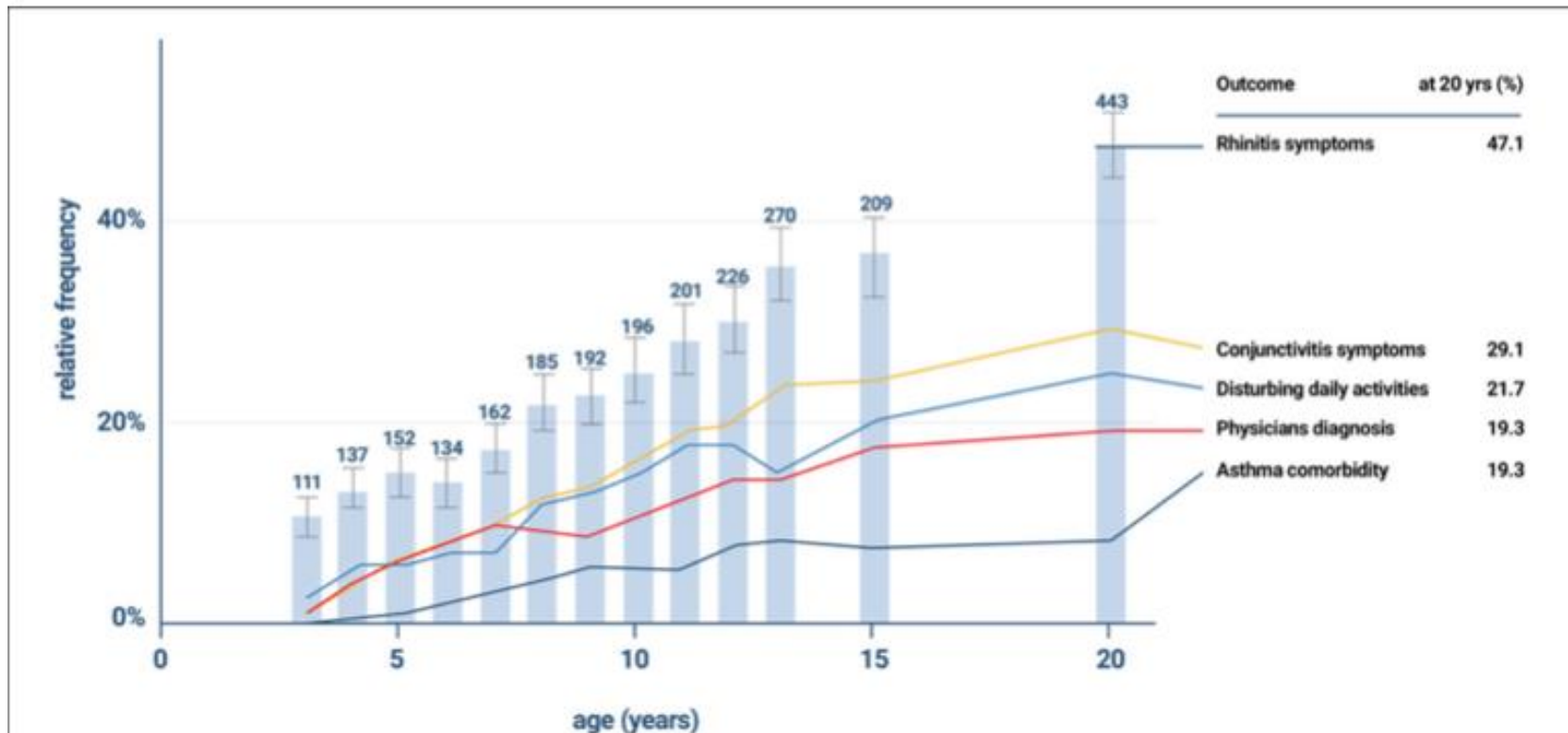
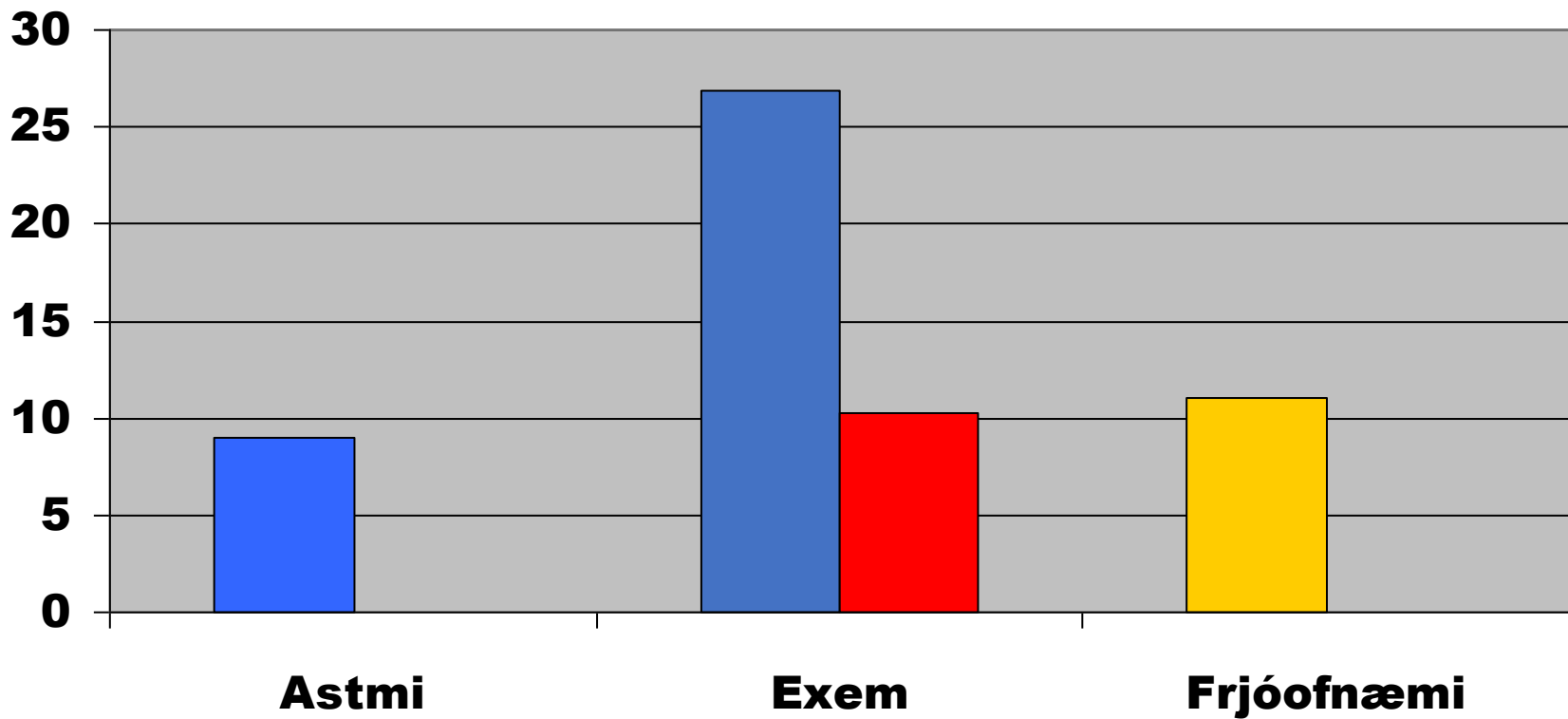
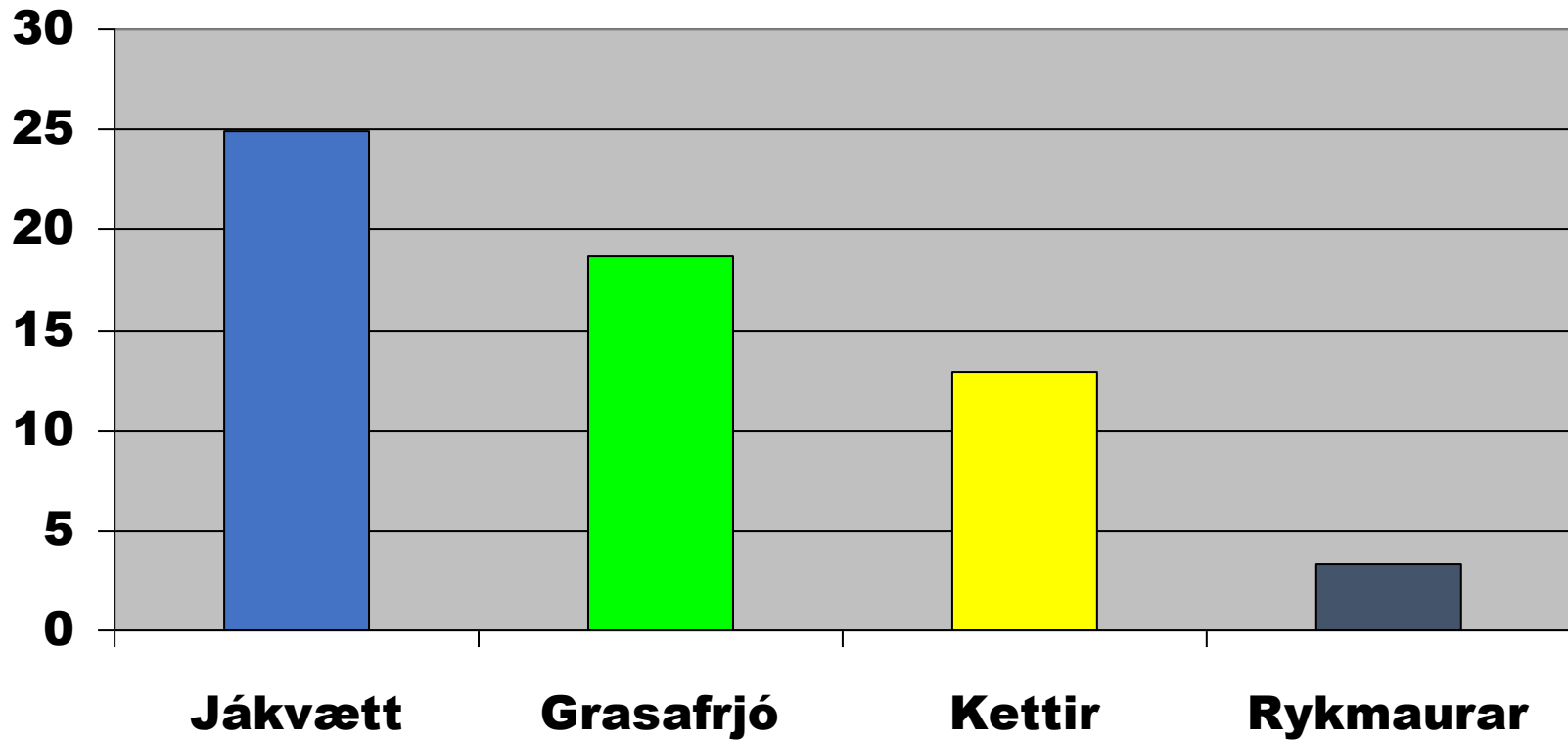

FIGURE 2 | The gradual increase in the incidence of rhinitis symptoms and co- morbidities in the the German Multicentre Allergy Study (MAS), which began in 1990 in five German cities and included 1,314 newborns for the study of the natural course of atopic diseases (26, 27).

Algengi ofnæmissjúkdóma 10-11 ára barna á Íslandi

Algengi einstakra ofnæmisvaka hjá 10-11 ára börnum

Eotaxin

TH²-inflammation

Eosinofil

Causes epithelial damage

IL-5
GM-CSF

CCR3

Kation-proteiner

Antigen
Allergen

Alveolär
makrofag

T-cell

IL-4

B-cell

IgE

Leukotriener

IL-3

Mastcell

PGD2

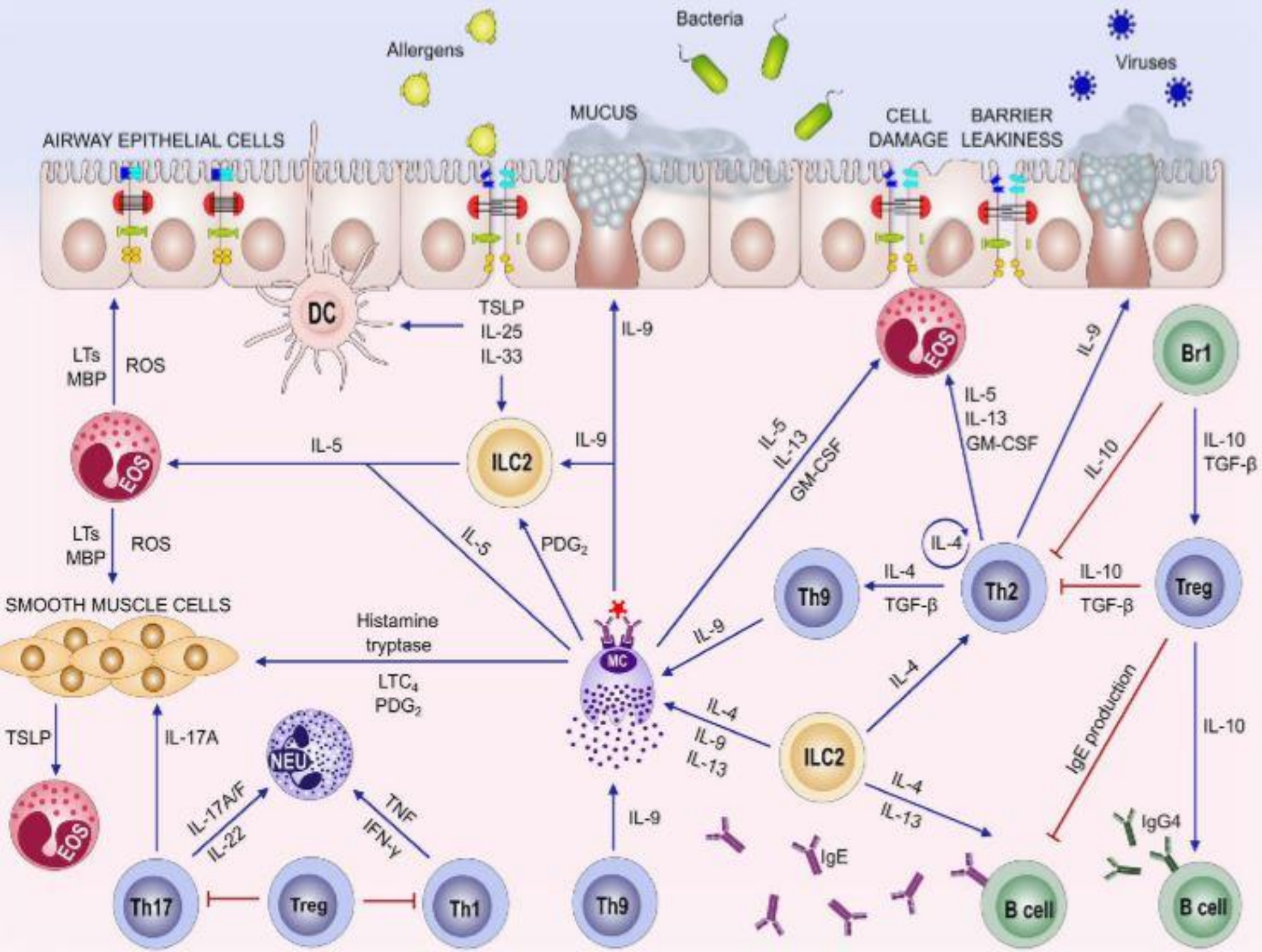
Bronkospasm
Mukös sekretion
Nervstimulering

PAF

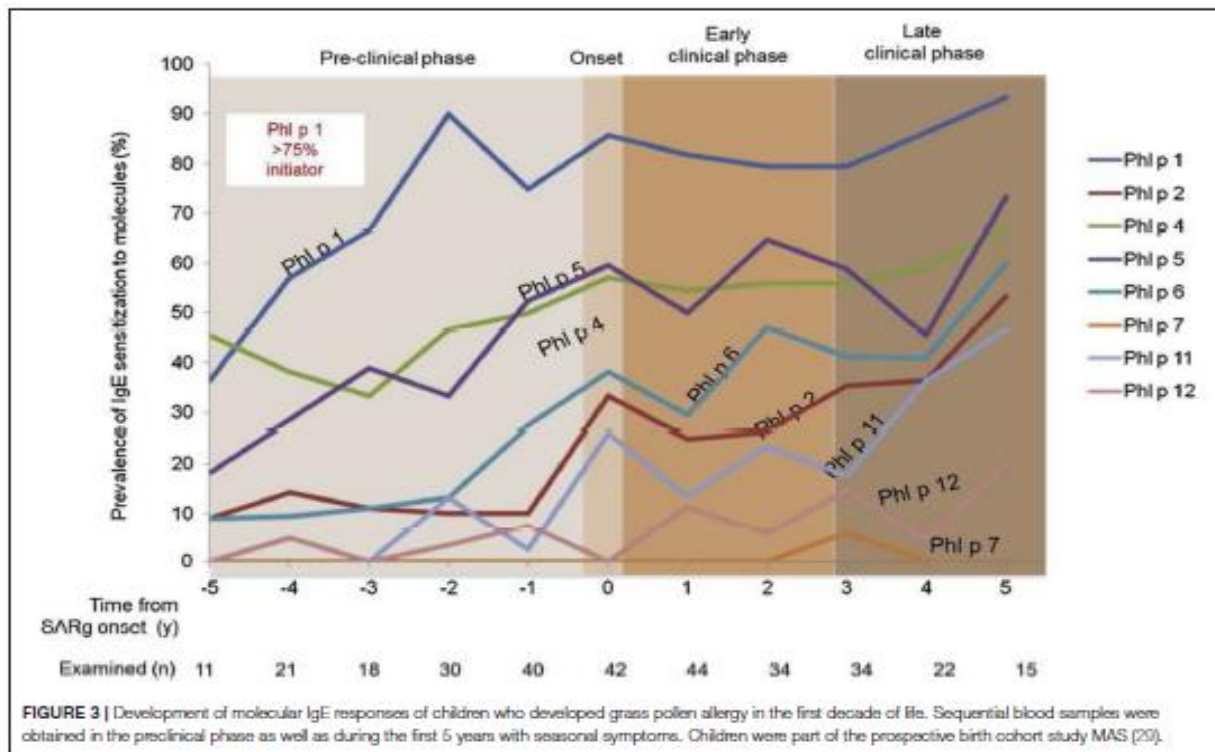
Histamin

IFN- γ

IL-4

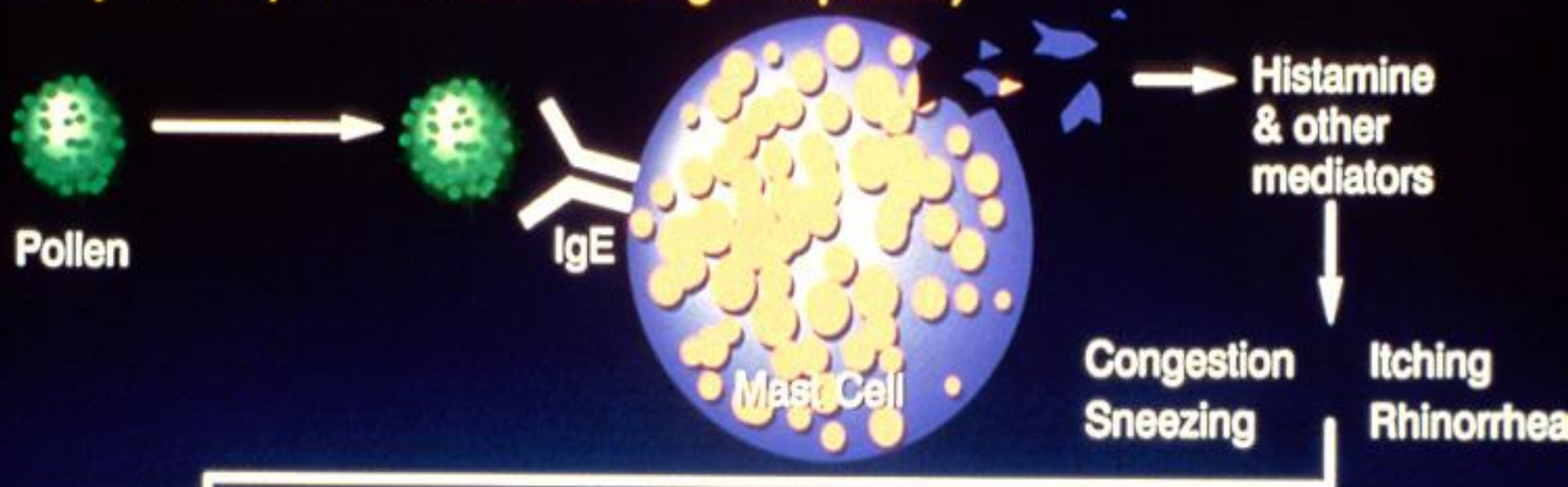

Næming verður allt að 3 árum áður en einkennum koma í ljós

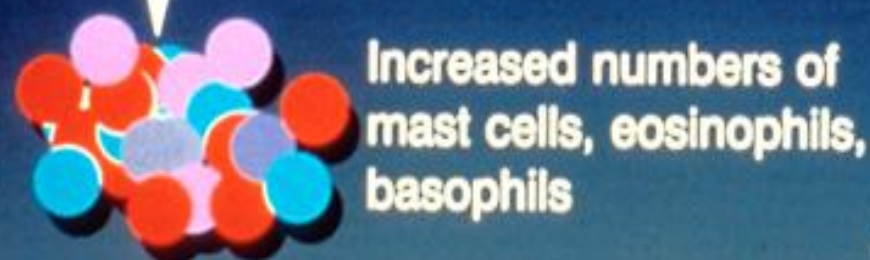

ALLERGIC RHINITIS: A TWO-PHASE REACTION

Early Phase (within minutes of antigen exposure)

Late Phase (3-10 hours)

Second cycle of mediator release

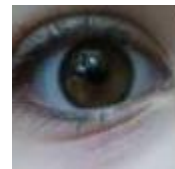
Renewed symptoms

Einkenni koma á aldrinum 3-25 ára

- Fyrstu einkenni eru oft frá augum
- Kláði í augum og nefi ásamt rennsli
- Hnerri og ræskingar
- Nefstífla
- Preyta og slen sem getur háð börnum í námi
- Fylgikvillar
- Astmi (hyperreaktivitet)
- Sinusitis
- Otosalfingitis
- Fæðuóþol sem tengist frjóofnæmi en einkenni eru þá fyrst og fremst kláði í góm

Eikennandi merki um frjóofnæmi

LAR (local allergic Rhinitis)

Nasal lavage Fluid IgE for Diagnosis of LAR in Children

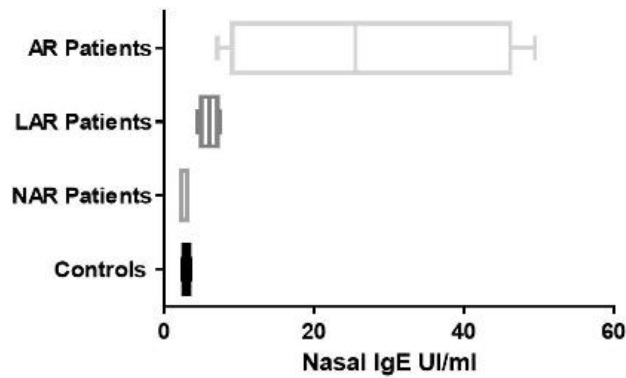

Fig. 1. Nasal lavage fluid IgE in the 4 groups of patients. AR: allergic rhinitis; LAR: local allergic rhinitis; NAR: non allergic rhinitis.

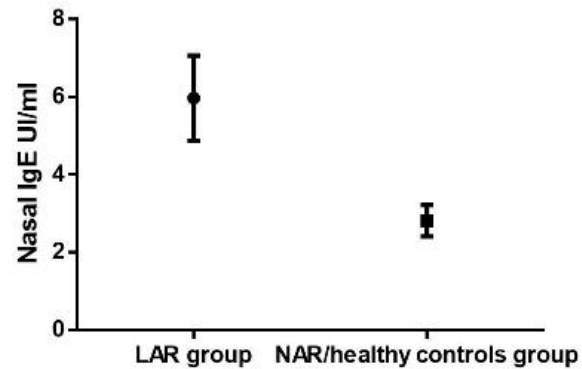

Fig. 2. ROC curve data about the IgE concentration in nasal lavage fluid of the LAR patients vs NAR /healthy controls group.

Oral allergy syndrome (OAS)

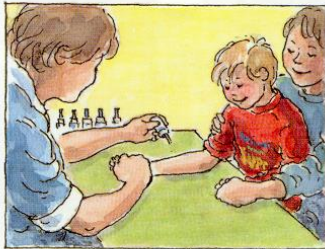
ENVIRONMENTAL ALLERGEN	FRUITS	VEGETABLES	SPICES	OTHER FOODS
TREES (Typically birch)	 <p>APPLE PEAR PEACH PLUM APRICOT CHERRY</p>	 <p>PEAS CELERY CARROT POTATO</p>	 <p>CUMIN PARSLEY BASIL FENNEL CARDAMOM THYME</p>	 <p>LENTILS ALMONDS PEANUTS HAZELNUTS</p>
GRASS	 <p>DATES ORANGE MELON KIWI FIG TOMATO WATERMELON</p>	 <p>PEAS POTATO SWISS CHARD</p>		 <p>PEANUTS</p>
RAGWEED (pollinates in autumn)	 <p>BANANA KIWI WATERMELON</p>	 <p>ZUCCHINI</p>		

Greining frjóofnæmis

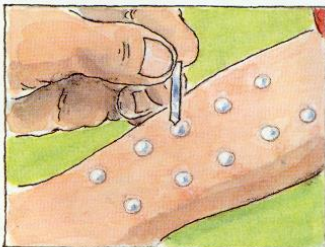

- Góð sjúkrasaga er undirstaðan
- Hægt er að gera húðpróf (Skin Prick Test, SPT)
- Hægt er að mæla IgE mótefni í sermi
- Provokasjónir

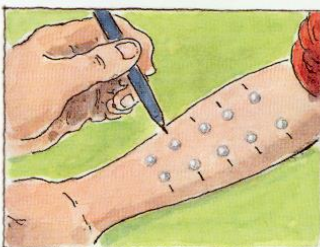
Vi ska testa om Du är allergisk mot något speciellt. Det görs med ett s.k. "pricktest" på armen. Detta går till på följande sätt:

Först droppar vi något som ser ut som vattendroppar på huden.

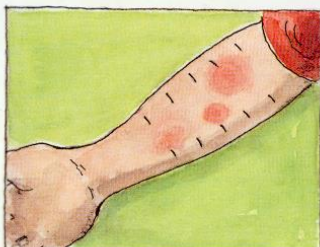
Sedan prickar vi en gång i dropparna med en vass spets. Den tar så ytligt i huden att det nästan inte känns alls.

Därefter ritas vi ett litet streck vid varje droppe . . .

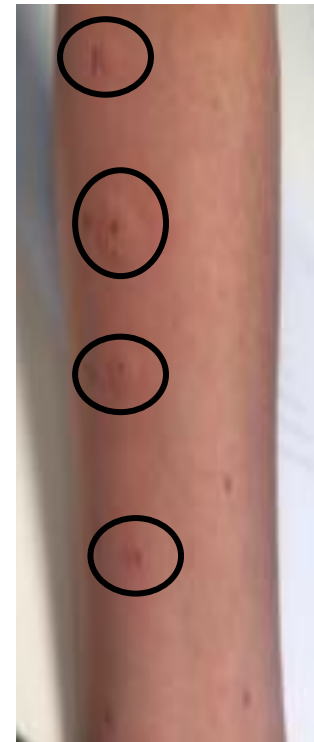

. . . och torkar bort dropparna. Nu kan det klia på armen, men det gör inte ont.

Efter 15 minuter tittar vi om det blivit några "myggbetts"-svullnader där dropparna fanns. Svullnaderna visar vad Du kan vara allergisk mot.

Næmni 68-100%
Sértækni 70 -91%

Blóðprufa IgE

IgM IgA IgG IgE IgG undirflokkar

Sértæk mótefni gegn bakteríum:

Pneumakokka mótefni Tetanus toxoid mótefni

Fellipróf (IgG mótefni):

M.Faeni (Heymæði) Aspergillus somatic (mygla) Dúfur
 Candida Páfagaukar Hænsni

Ofnæmispróf-SKIMPRÓF (Innöndun, RAST) (nánari greining gerð ef óskað er eftir því hérna, þá ekki pantaðar stakar rannsóknir)

PHADIATOP (Timothy, Birki, Köttur, Hestur, Hundur, D. pteron, D. farinae, Cladosp. herbarum, Ólivutré, Mugwort, Wall pellitory) gx1 Grasflokkur hx2 Ryk og rykmaurar (Húsaryk, Dermatophag pteron, Dermatophag farinae, Kakkalakki)
 PHADIATOP infant (0-4 ára) (Timothy, Birki, Köttur, Hundur, D. pteron, Ragweed, Wall pellitory, Egg, Mjólk, Jarðhnetur, Rækjur) ex1 Dýraflokkur (Köttur, Hestur, Kýr, Hundur) mx1 Mygluflokkur (Penicillium notatum, Cladosporium herbarum, Aspergillus fumigatus, Alternaria alternata)

Ofnæmispróf-SKIMPRÓF (Fæða, RAST) (nánari greining gerð ef óskað er eftir því hérna, þá ekki pantaðar stakar rannsóknir)

fx2 Fiskflokkur (Borskur Rækiur Kræklinour Túnfiskur lax) fx3 Kornflokkur (Hveiti Hafrar Maís Sesamfræ Rókhveiti) fx5 Barnamatur (Foa Mjólk borskur Hveiti Jarðhnetur Sojabauin)

FRÆÐSLA

Sigurveig P. Sigurðardóttir og Björn Árdal

Frjóofnæmi

BÆKLINGUR SEM ER AÐ
FINNA Á AO.IS (ASTMA
OG OFNÆMISFÉLAGIÐ)

MJÖG GÓÐUR
BÆKLINGUR SEM ÉG
MÆLI EINDREGIÐ MEÐ
AÐ SÉ LESINN. FÆST
M.A. Í APÓTEKUM.

Meðferð

Forðast ofnæmisvaka og
mengandi efni

Hreint loft/loftskipti

Saltvatn í nef

Grímur?

Andhistamín lyf

Aerius 	Filmuhúðuð tafla / 5 mg
Aerius 	Mixtúra, lausn / 0,5 mg/ml
Clarityn 	Tafla / 10 mg
Kestine 	Filmuhúðuð tafla / 10 mg
Kestine 	Filmuhúðuð tafla / 20 mg
Lóritín 	Tafla / 10 mg
Nefoxef 	Filmuhúðuð tafla / 120 mg
Nefoxef 	Filmuhúðuð tafla / 180 mg
Telfast 	Filmuhúðuð tafla / 120 mg
Telfast 	Filmuhúðuð tafla / 180 mg
Desloratadine Alvogen 	Munndreifitafla / 5 mg
Flynise 	Filmuhúðuð tafla / 5 mg
Desloratadine Teva 	Filmuhúðuð tafla / 5 mg
Dasselta 	Filmuhúðuð tafla / 5 mg
Dasergin 	Filmuhúðuð tafla / 5 mg

Lyfjaheiti	Lyfjaform / Styrkleiki
Dymista 	Nefúði, dreifa / 137 mikróg / 50 mikróg/skammt
Livostin 	Nefúði, dreifa / 0,5 mg/ml

Nefúði
Andhistamin/steri

Augndropar

Lyfjaheiti	Lyfjaform / Styrkleiki
Emadine 0.05% 	Augndropar, lausn / 0,5 mg/ml
Livostin 	Augndropar, dreifa / 0,5 mg/ml
Lomudal 	Augndropar, lausn / 20 mg/ml
Opatanol 	Augndropar, lausn / 1 mg/ml
Zaditen 	Augndropar, lausn / 0,25 mg/ml
Zaditen 	Augndropar, lausn í stakskammtailáti / 0,25 mg/ml

Stera nefúði

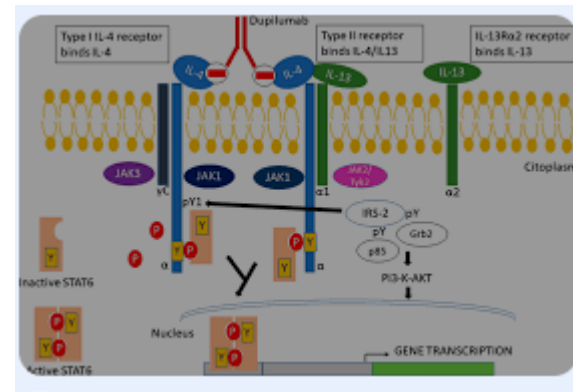
Lyfjaheiti	Lyfjaform / Styrkleiki
Mometason Apofri 	Nefúði, dreifa / 50 mikróg/skammt
Avamys 	Nefúði, dreifa / 27,5 mikróg/skammt
Otrason 	Nefúði, dreifa / 50 mikróg/skammt
Nasacort 	Nefúði, dreifa / 55 mikróg/skammt
Nasonex 	Nefúði, dreifa / 50 mikróg/skammt
Kalmente 	Nefúði, dreifa / 50 mikróg/skammt
Nasofan 	Nefúði, dreifa / 50 mikróg/skammt
Dymista 	Nefúði, dreifa / 137 mikróg / 50 mikróg/skammt

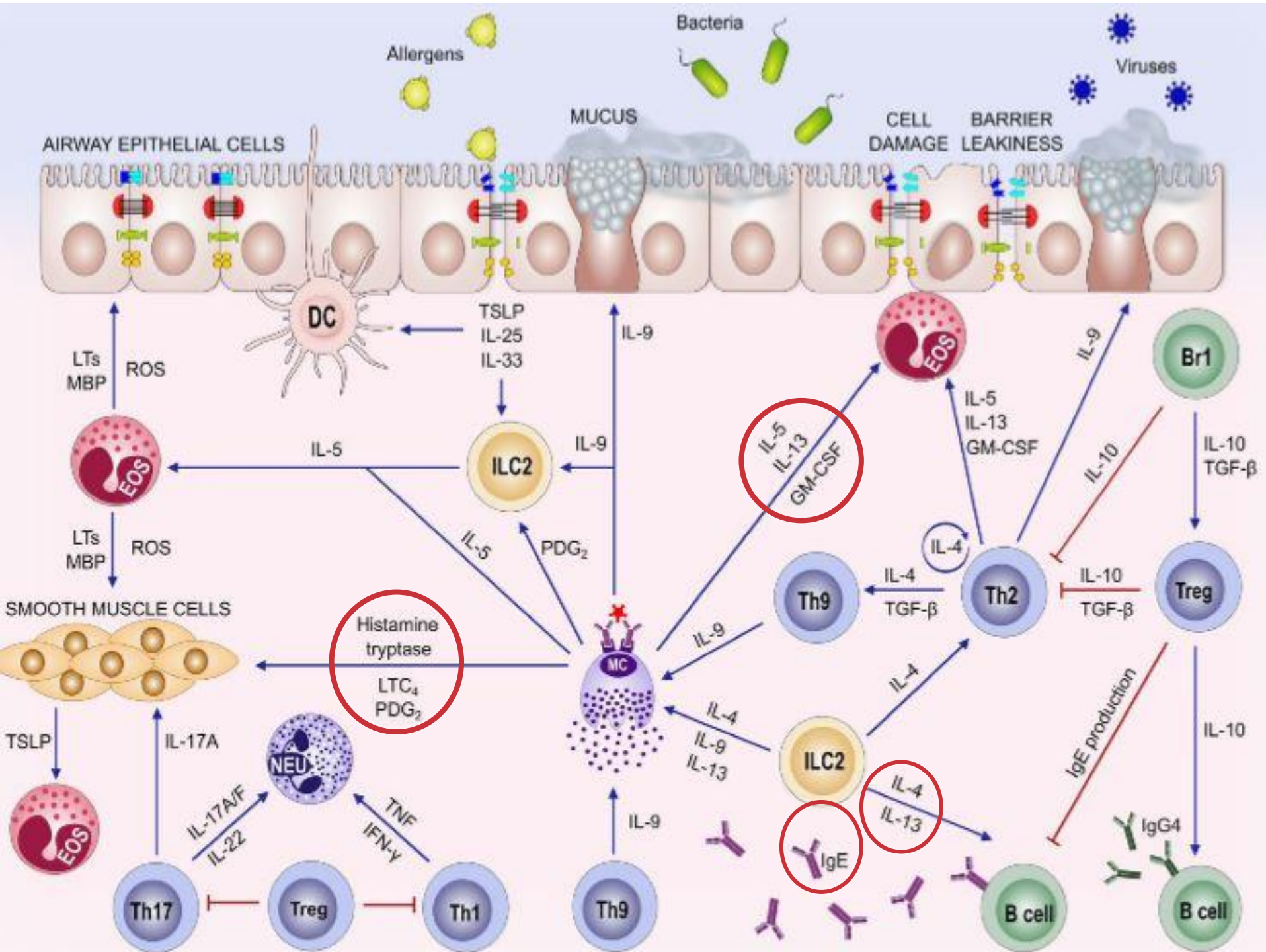

Omalizumab

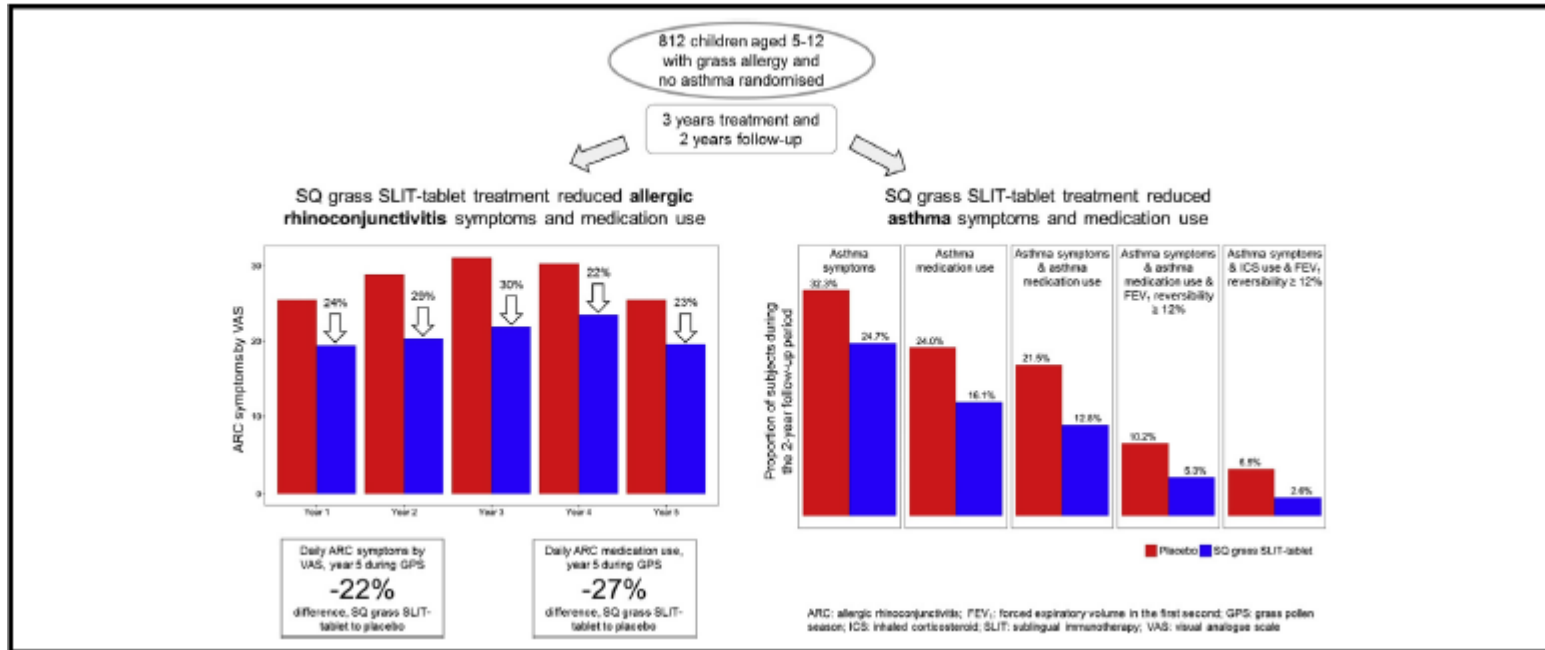
Dupilumab

Afnæming

Astmi vetur eða sumar

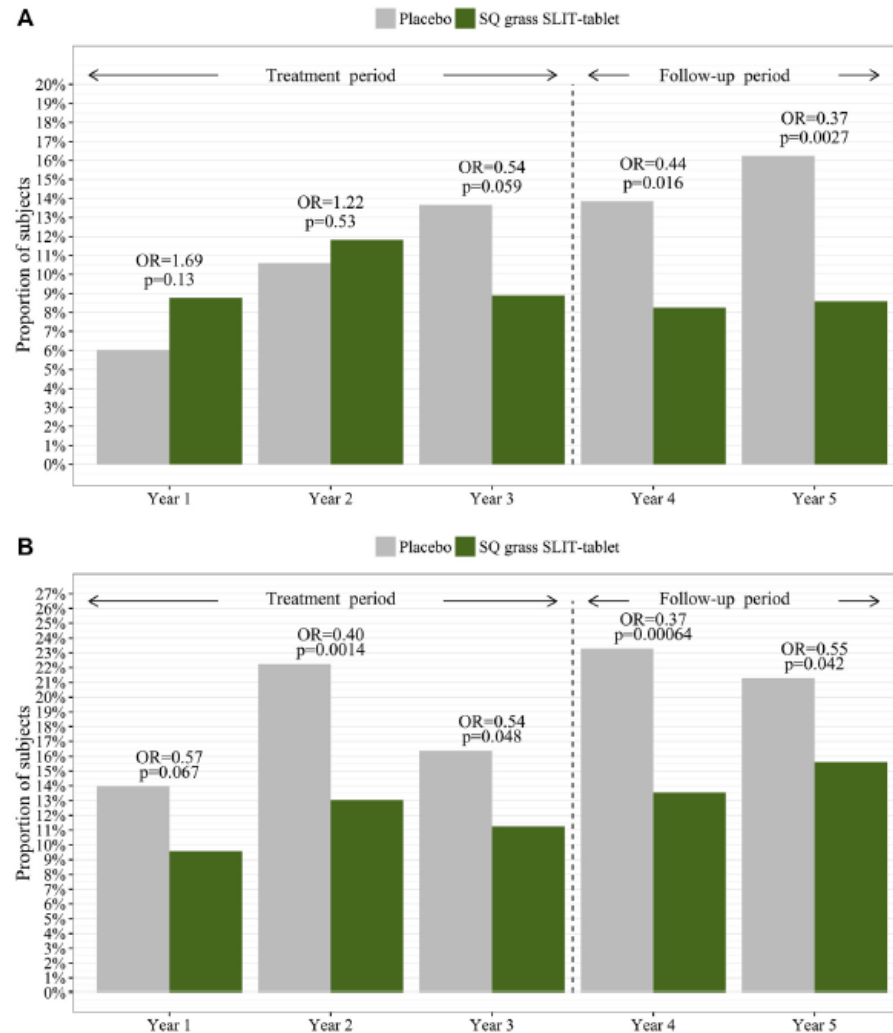

FIG 2. Proportion of subjects experiencing asthma symptoms or asthma medication use reported at winter visits (A) and summer visits (B).

Astmi, einkenni og meðferð

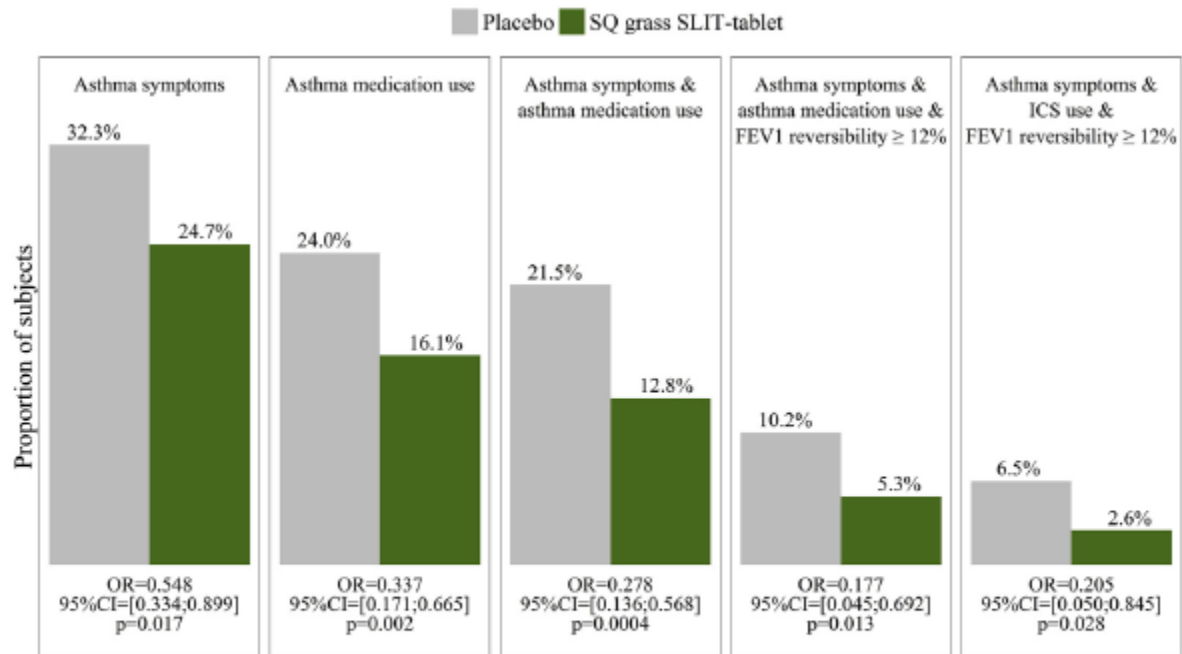

FIG 4. Proportion of subjects experiencing asthma symptoms, asthma medication use, asthma symptoms and asthma medication use, asthma symptoms and asthma medication use, and having a documented FEV₁ reversibility ≥12%, asthma symptoms and inhaled corticosteroids use, and documented FEV₁ reversibility ≥12% during the 2-year follow-up period.